

Ecografia clínica d'abdomen.

Nivells A, B, C i D

CAMFiC · Diputació 316 · BCN

22 de setembre , 6 i 13 d'octubre ,3,10 i 17 de novembre, 1 i 15 de desembre

Objectius

Objectius generals

- Assolir la capacitat per realitzar i informar les exploracions ecogràfiques en les situacions clíniques on pot ser d'utilitat a l'atenció primària , tant en l'àmbit clínic d'atenció al ciutadà a la consulta ordinària de medicina de família, com en l' àmbit de la prevenció. Assumir nous procediments pràctics i habilitats: maneig periprocediment o periintervenció quirúrgica: no stop; suspensió i reinici, o teràpia pont.

Objectius específics

- Educar en la utilització de l'ecografia com a prova complementària idònia per a ser aplicada en el punt d'atenció primària per a l'exploració abdominal.
- Ensinar en la identificació de les estructures ecogràfiques abdominals normals.
- Adquirir els coneixements necessaris per a saber identificar imatges ecogràfiques anormals en les exploracions ecogràfiques abdominals.
- Saber descriure les imatges anormals utilitzant la terminologia adequada en ecografia.
- Realitzar diagnòstics diferencials de les patologies adients utilitzant les dades de l'anamnesi, l'ecografia i les altres exploracions complementàries.
- Conèixer les indicacions i la preparació del pacient per a la realització d'una ecografia programada.

Contingut i durada

Contingut de la part teoritzada (Nivell A):

Principis físics de l'ecografia i imatge ecogràfica

Teoria sobre maneig de l'equip d'ecografia i els seus components

Vídeos sobre les imatges estàndard en una ecografia abdominal.(Sistemàtica 10 imatges).

Ús bàsic de l'ecògraf: Tipus de sonda, guanyança, profunditat, focus, doppler-color, freeze, TrackBall, mesura de distàncies i volums. Utilització de les diferents sondes. Ergonomia. Conceptes d'ús : inclinar /escombrar , desplaçar, lliscar , rotar, balancejar, comprimir .

Interpretació de les imatges: Marca de consonància ecogràfica,concepte d'hiperecogenicitat hipogenicitat i anecogenicitat,concepte d'homo i heterogeneïtat, artefactes més importants.

Avaluació de la part virtual:

- Per a poder certificar la part presencial, l'alumne haurà de respondre correctament al menys 8 preguntes tipus test d'elecció múltiple ,sobre els continguts de la part virtual, en tots els exercicis .

Cronograma :

Els alumnes podran accedir a l'Aula Virtual a partir del dia 1 de setembre de 2021 i abans del dia 6 d'octubre de 2021 hauran d'haver visualitzat el material (vídeos i presentació 10 imatges, principis físics de la ecografia i teoria sobre el maneig del equip d'ecografia i els seus components) , i realitzat amb èxit l'avaluació.

Contingut d de la part presencial(Nivells B ,C i D):

Anatomia ecogràfica normal (les 10 imatges) Nivell B.

Anatomia normal genitourinària: ronyons, bufeta i pròstata.

Anatomia dels grans vasos abdominals i melsa: melsa, aorta i cava inferior.

Anatomia de la zona epigàstrica: Lòbul hepàtic esquerra, pàncrees, hil hepàtic, artèria mesentèrica superior.

Anatomia del fetge (Lòbul hepàtic dret) , la via biliar extrahepàtica i la vesícula biliar.

Alteració de la imatge ecogràfica. Nivells C i D.

Valoració d'hepatomegàlia i/o esplenomegàlia.

Massa abdominal palpable.

Sospita de líquid lliure: ascites

Còlic biliar

Alteració significativa de les proves hepàtiques.

Còlic nefrític i despistatge d'hidronefrosi.

Síndrome prostàtica.

Valoració de l'hematúria macroscòpica.

Estudi de les infeccions urinàries de repetició en l'adult.

Valoració de masses de parts toves(paret abdominal) .

Detecció/sospita d'Aneurisma d'Aorta Abdominal.

Programa FAST/eFAST (focusedassessment sonography for trauma).

Detecció embassament pericardíic (inclòs a FAST).

Alteració de la imatge ecogràfica. Casos Clínics.

Alteració de l'eco estructura hepàtica (esteatosi, valoració d'hepatomegàlia)

Litiasis hepàtiques i renals (còlic biliar, còlic nefrític).

Quists hepàtics i renals.

Hidronefrosi.

Massa abdominal palpable.

Líquid lliure: ascites, embassament pleural.

Alteracions del calibre aòrtic.

Lesions sòlides hepàtiques.

Tumors renals.

Tumors vesicals.

Hipertròfia prostàtica.

Avaluació del capítol d'anatomia ecogràfica normal:

L'alumne/a serà avaluat de forma individual per un dels docents del curs i haurà demostrar-li que sap diagnosticar ecogràficament les patologies que es presentin mitjançant imatges o vídeos, i en tot cas, descriure les lesions de forma correcta.

Protocol eFAST.

Competició entre tots els alumnes del curs per saber qui ho fa correctament de la forma més ràpida. (i per divertiment) .

Anatomia ecogràfica normal (les 10 imatges) Nivell B.

_____ Cronograma

1r. dia

Benvinguda, exposició objectius i dinàmica del curs..... 09.00-09:30 h

Exposició teòrica sobre anatomia ecogràfica del tronc celíac , aorta, cava inferior i arteria mesentèrica superior i pàncrees.....09.30-10:30h

DESCANS

Pràctica d'anatomia ecogràfica pàncrees, aorta i cava inferior ..... 11.00-14:00 h

DESCANS

Pràctica d'anatomia ecogràfica pàncrees, aorta i cava inferior ..... 15.00-19:00 h

_____ Cronograma

2n. dia

Exposició teòrica sobre anatomia ecogràfica lòbul hepàtic esquerra, , hil hepàtic, i lòbul hepàtic dret..... 09.30-10:00 h

Repàs practica del dia anterior.....10.00-10:30h

DESCANS

Pràctica d'anatomia ecogràfica lòbul hepàtic esquerra, hil hepàtic ,lòbul hepàtic dret .....11.00-14:00 h

DESCANS

Exposició teòrica sobre anatomia ecogràfica de la via biliar extrahepàtica i la vesícula biliar 15.00-16:00h

Pràctica d'anatomia ecogràfica lòbuls hepàtics dret i esquerra , la via biliar extrahepàtica i la vesícula biliar 16.00-19:00h

_____ Cronograma

3r. dia

Exposició teòrica sobre anatomia ecogràfica ronyons , melsa bufeta , urèter. Repàs principis físics i maneig de l'equip d'ecografia ..... 09.00-10:30 h

DESCANS

Pràctica d'anatomia ecogràfica ronyons , melsa, bufeta , urèter .....11.00-14:00 h

DESCANS

Pràctica d'anatomia ecogràfica ronyons , melsa, bufeta , urèter .....15.00-19:00 h

4t. dia

Exposició teòrica sobre anatomia ecogràfica bufeta , pròstata ,úter i annexes.....	09.00-10:00 h
Repàs practia del dia anterior.....	10.00-10:30 h
DESCANS	
Pràctica d'anatomia ecogràfica bufeta , pròstata, úter i annexes	11.00-14:00 h
DESCANS	
Pràctica d'anatomia ecogràfica bufeta , pròstata, úter i annexes.	
Avaluació anatomia ecogràfica normal	15.00-19:00 h

Alteració de la imatge ecogràfica. Nivell C i D.

Cronograma

5e. dia

Còlic nefrític i despistatge d'hidronefrosi.....	09.00-09:30 h
Valoració hematúria macroscòpica	09.30-10:00h
DESCANS	
Estudi de les infeccions urinàries de repetició en l'adult.....	13.30-11:00 h
Pràctica d'anatomia ecogràfica ronyons , bufeta , urèter	11.00-14:00 h
DESCANS	
Síndrome prostàtica.....	15.00-15:30 h
Quists ovàrics, miomes	15.30-16:00 h
DESCANS	
Pràctica d'anatomia ecogràfica bufeta, pròstata, úter , annexes.....	16.00-19:00 h

6e. dia

Valoració esteatosi hepàtica.....	09.00-09:30 h
Valoració d'hepatomegàlia i/o esplenomegàlia, hepatopatia crònica	09.30-10:00h
DESCANS	
Pràctica d'anatomia ecogràfica lòbul hepàtic esquerra, pàncrees, hil hepàtic, arteria mesentèrica superior, lòbul hepàtic dret , la via biliar extrahepàtica i vesícula biliar.....	10.30-14:00 h
DESCANS	
Pràctica d'anatomia ecogràfica lòbul hepàtic esquerra, pàncrees, hil hepàtic, arteria mesentèrica superior, lòbul hepàtic dret , la via biliar extrahepàtica i la vesícula biliar.....	15.00-19:00 h

7e. dia

Valoració de la colecistitis i coelitisasi	09.00-09:30 h
Valoració de lesions ocupants d'espai.....	09.30-10:00h
DESCANS	
Pràctica d'anatomia ecogràfica lòbul hepàtic esquerra, pàncrees, hil hepàtic, arteria mesentèrica superior, lòbul hepàtic dret , la via biliar extrahepàtica i vesícula biliar.....	10.30-14:00 h
DESCANS	
Pràctica d'anatomia ecogràfica lòbul hepàtic esquerra, pàncrees, hil hepàtic, arteria mesentèrica superior, lòbul hepàtic dret , la via biliar extrahepàtica	

i la vesícula biliar..... 15.00-19:00 h

8e. dia

Pràctica d'anatomia ecogràfica lòbul hepàtic esquerra, pàncrees,
hil hepàtic, arteria mesentèrica superior, lòbul hepàtic dret , la via biliar
extrahepàtica i la vesícula biliar ..... 09.00-10:00 h

DESCANS

Pràctica d'anatomia ecogràfica lòbul hepàtic esquerra, pàncrees,
hil hepàtic, arteria mesentèrica superior, lòbul hepàtic dret , la via biliar extrahepàtica
i vesícula biliar..... 10.30-14:00 h

DESCANS

CASOS CLINICS ..... 15.00-16:00 h

Pràctica d'anatomia ecogràfica lòbul hepàtic esquerra, pàncrees,
hil hepàtic, arteria mesentèrica superior, lòbul hepàtic dret , la via biliar
extrahepàtica i la vesícula biliar ..... 16.00-19:00 h

Avaluació final presencial

CLOENDA..... 19.00h

Metodologia

- Cada bloc s'estructurarà en una primera part teòrica, basada en una exposició amb suport "power point " o vídeo a mans d'un referent en el tema, i una segona part pràctica.
- Per les pràctiques, els alumnes es distribuïran en grups de 4-5 persones per cada ecògraf
- , de manera que tots podran fer ús dels ecògrafs i desenvolupar habilitats pràctiques a partir de la informació rebuda.
- Les pràctiques es realitzaran en models sans o els mateixos alumnes, faran aquesta funció.
- Les imatges patològiques seran presentades durant les exposicions teòriques, mitjançant vídeos o imatges estàtiques.
- Cada grup estarà supervisat per un professor expert en ecografia que orientarà i assessorarà els alumnes en tot moment.
- Es tracta d'un curs eminentment pràctic en el que es pretén l'adquisició d'habilitats per part de l'alumne, de manera que es prioritzarà el treball en grups reduïts per optimitzar el temps que cada alumne disposi de l'ecògraf.
- Els continguts i les pràctiques es podran adaptar a les necessitats de cada grup.
- Les diferents avaluacions intermèdies , permeten veure l' evolució de les competències assolides pels alumnes.

Equip docent

- Coordinador: Dr. Pere Guirado Vila
- Professors: Membres del Grup de treball d' Ecografia clínica ,ecoAP de la Camfic.

Dirigit a

Metges de família, que tinguin competències demostrades en ecografia clínica bàsica, que disposin de sistema d'ecografia al seu lloc de treball i que estiguin disposats a avançar en la seva formació bàsica i en l'aplicació, posterior, d'aquests coneixements en el si del seu Equip d'Atenció Primària .

Places: 35 alumnes